

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У ХХІ СТОЛІТТІ: ЛОКАЛЬНІ, НАЦІОНАЛЬНІ ТА ГЛОБАЛЬНІ КОНТЕКСТИ

**Збірник матеріалів науково-практичної
конференції**

18 квітня
2024 року

Київ 2024

Грідіна Ірина,
доктор історичних наук, професор,
професор кафедри політології та міжнародних відносин,
Маріупольський державний університет

Кондрахін Родіон,
4 курс, перший (бакалаврський) рівень вищої освіти,
освітня програма «Політологія»,
Маріупольський державний університет

МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА НІМЕЧЧИНИ СТОСОВНО НАДАННЯ ТИМЧАСОВОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНСЬКИМ БІЖЕНЦЯМ

Дослідження вимушеної міграції українських громадян внаслідок російсько-української війни, яка набула міжнародного глобального характеру за своєю масовістю та географією охоплення, є важливою як в теоретичному, так і у практичному плані, і стосується найважливіших аспектів безпекового, гуманітарного, економічного, соціокультурного тощо характеру. Теоретичне значущість дослідження проблеми полягає у вдосконаленні та переосмисленні основних підходів до вивчення явища міграції в рамках наукових парадигм [4, с.190], [7, с.24], зокрема, це стосується концептуальних підходів щодо вимушеної міграції [1]. Вивчення явища вимушеної міграції допомагає розуміти гуманітарні аспекти криз та забезпечує можливість розробки ефективних стратегій допомоги та захисту біженців та переселенців. Так, важливим кроком міграційної політики ЄС, зокрема Німеччини, є забезпечення безпеки та правового захисту біженців [5]. Завдяки спільним зусиллям та допомозі країн Європейського Союзу українські біженці мають значні переваги та соціальні гарантії.

Доцільно виокремити основні завдання дослідницького кейсу міграційної політики Німеччини щодо надання тимчасового захисту українським біженцям: соціальні проблеми, з якими стискаються українські громадяни в Європі (на прикладі Німеччини); основні принципи надання міграційних послуг; нормативно-правові засади міграційної політики Німеччини; настрої німецького суспільства до- та після широкомасштабного вторгнення росії. У цьому контексті заслуговують на увагу концептуальні зміни міграційної політики ФРН у зв'язку з подовженням тимчасового захисту громадян України до березня 2025 року. Вже зараз можна визначити основні напрямки формування нової міграційної політики стосовно українських біженців, спрямовані на їх працевлаштування та інтеграцію у німецьке суспільство. У зв'язку з соціально-економічною кризою, урядом Німеччини прийнято низку законів щодо змін у наданні притулку іноземним громадянам та поступовим зменшенням фінансової допомоги біженцям. У 2023 році в Німеччині вперше впроваджується ініціативна модель працевлаштування «JobTurbo» для полегшення інтеграції біженців на німецькому ринку праці. Німецькі центри зайнятості з питань працевлаштування тісно співпрацюють з Федеральним міністерством праці та соціальних питань щодо скорішого впровадження нової моделі та залучення біженців до роботи без бюрократичних зволікань [9].

Головним принципом цієї ініціативи є зміна стратегії, щодо інтеграції іноземців у німецьке суспільство. До міграційної кризи центри зайнятості по безробіттю активно

заохочували та фінансували спеціальні обов'язкові довготривалі інтеграційно-мовні курси для іноземців щодо їхнього працевлаштування [8]. Сьогодні для роботи допускається мінімальний показник володіння німецькою мовою, а її подальше вдосконалення буде надаватися безпосередньо в робочому середовищі. Окремою складовою стає наголос на прискореному працевлаштуванні українських громадян без підтвердження кваліфікації, дипломів та з мінімальними знаннями мови. Змінилися часові рамки проведення співбесід з працевлаштуванням та робиться акцент на результативний пошук роботи. Крім цього, відмова від наданих пропозицій центром зайнятості щодо працевлаштування призводить до зменшення наданої фінансової допомоги від держави. Ці зміни віддзеркалюють загальну тенденцію скорочення фінансування допомоги біженцям та переосмислення складних бюрократичних процедур при прийнятті на роботу.

Вимушена міграція є потужним чинником впливу на національну безпеку та повоєнне відновлення України, тож гостроактуальним є дослідження можливих варіантів повернення українських громадян додому [2]. Вимушена міграційна криза створює перед українською державою низку викликів та спонукає до впровадження ефективної антикризової економічної політики [3, с.26]. Проблеми та перспективи міграційної політики України, її зовнішній вимір та взаємодії з міжнародними організаціями з питань подолання наслідків вимушеної міграції в надзвичайних умовах війни є глобальним викликом, і вивчення цього явища сприяє розвитку міжнародної співпраці та спільних стратегій для вирішення цих проблем на світовому рівні.

Література

1. Безуглий П. Г. Теоретичні засади дослідження міграційних процесів // Політичне життя, 2018. № 1. С. 5—13. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pollife_2018_1_3 (дата звернення 26.03.2024).
2. Вимушена міграція в умовах російсько-української війни та її негативні наслідки для генофонду України. URL: <https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=9149> (дата звернення 26.03.2024).
3. Лібанова Е. М. Зовнішні трудові міграції українців: масштаби, причини, наслідки // Демографія та соціальна економіка. 2018. № 2. С. 11-26. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dse_2018_2_3 (дата звернення 26.03.2024).
4. Малик І. Міграційні виклики для країн ЄС у 2022 році крізь призму міграційних прогнозів. The security architecture of European and Euro-Atlantic spaces: колективна монографія. Riga : Baltija Publishing, 2022. С. 179-191
5. Малиновська О. А. Міграційна політика Європейського союзу: виклики та уроки для України. К. : НІСД, 2014. 48 с.
6. Міграційна криза через війну: критична ситуація в Європі та ризики для України. URL: https://lb.ua/economics/2022/09/22/530166_povernuti_vtrachene_chim_ukraini.html (дата звернення 01.04.2024)
7. Моїсеєнко В. М. Міграція як об'єкт комплексного дослідження // Народонаселення: сучасний стан та перспективи розвитку наукового звання. М. : МДУ. 1997. С. 23-30.

8. Німеччина виділить 1 млрд євро на інтеграцію українських біженців. URL: <https://thepage.ua/ua/news/uryad-frn-vidiliv-she-1-mlrd-yevro-na-integraciyu-bizhenciv-z-ukrayini> (дата звернення 26.03.2024)
9. Одна з країн ЄС планує активніше працевлаштовувати біженців із України URL: <https://www.slovoidilo.ua/2023/11/21/novyna/svit/odna-krayin-yes-planuye-aktyvnishe-pracevlashtovuvaty-bizhencziv-ukrayiny> (дата звернення: 26.03.2024)

Заболотний Антон,
1 курс, третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти,
ОНП «Політологія»,
Маріупольський державний університет

ЦИФРОВА ЕРА ПОЛІТИЧНИХ МАНІПУЛЯЦІЙ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ СУСПІЛЬСТВА

На початку XXI століття Інтернет сприймався як втілення нової ери свободи, яка мала забезпечити вільний обмін інформацією між людьми по всьому світу та ефективно подолати медійні бар'єри. Проте, ці оптимістичні очікування не втілились у повній мірі, особливо у контексті політичних процесів та свободи слова. Замість прогнозованої відкритості ми стали свідками ери, що характеризується масштабними маніпуляціями.

Розвиток цифрових технологій кардинально змінив характер взаємодії людей із зовнішнім світом. Соціальні мережі стали основними каналами поширення новин і інформації, але складні алгоритми, які лежать в основі цих платформ, часто пріоритетизують популярний контент на шкоду тому, що важливо для громадського та державного управління. Це спричинило зростання поширення емоційно насиченого та сенсаційного контенту, що веде до спотворення фактів та підтримки політично токсичного дискурсу.

У контексті глобальної діджиталізації політичний ландшафт суттєво трансформується, відкриваючи нові арени для маніпуляцій. Цифрові технології, зокрема соціальні мережі та інші цифрові платформи, радикально змінюють методи впливу на громадську думку. Такі платформи можуть слугувати як інструменти для масових медіа-кампаній, часто залучаючи недостовірну інформацію для маніпуляцій політичними переконаннями населення.

Додатково умови сучасного цифрового середовища спростили можливості для іноземних агентів втручатися у внутрішньополітичний діалог, розпалюючи конфлікти та розбрат. Це висвітлює проблему зростаючої уваги до провідних соціальних платформ, яка спонукає до рефлексії щодо необхідності регулювання та контролю за їх діяльністю, аби забезпечити більшу прозорість та відповідальність у контексті сучасних інформаційних викликів.

Окрім того, маніпуляція громадською думкою через соціальні медіа стала зростаючою загрозою для демократій в усьому світі. Наприклад, під час виборів у Сполучених Штатах Америки в 2016 році широко відомий випадок з втручанням через соціальні мережі, коли політтехнологи використовували фальсифіковані акаунти для поширення дезінформації та